

1. Het uur van de waarheid

Wat kan er veel gebeuren in 24 uur! Ongelooflijk... We hebben gelezen in hoofdstuk 7 over de maaltijd die door Esther is aangericht, en waarvoor ze koning Ahasveros heeft uitgenodigd en ook Haman, de hoogste ambtenaar van het land. Maar 24 uur eerder waren de koning en Haman óók al te gast bij koningin Esther. Alleen... toen durfde Esther nog niet te zeggen wat ze op haar hart had. Ze durfde het niet, of ze wilde het niet, of ze kón het niet. En achteraf kun je zeggen: Góð wilde het nog niet. De tijd was nog niet rijp. Er moesten nog dingen gebeuren in die 24 uur. De naam van God kom je niet tegen in het boek Esther, maar overal is Zijn hand te zien. Tussen die éne maaltijd en die andere maaltijd gebeuren precies een aantal dingen die nodig zijn om het pleidooi van Esther voor te bereiden. Na die eerste maaltijd komt Haman thuis. Hij is blij over dat etentje met Esther, waar hij bij mocht zijn. Maar hij is woedend op Mordechai, die opnieuw niet wilde buigen voor hem, voor Haman! En zijn vrouw en zijn vrienden geven hem een goede raad: 'Laat een galg neerzetten voor Mordechai, 25 meter hoog! En morgen laat je hem ophangen.' Dat vindt Haman een prachtig idee en hij voert het meteen uit. De volgende morgen is hij al vroeg in het paleis. Hij wil de koning toestemming vragen om Mordechai op te hangen. Maar eerst laat de koning hem roepen. 'Haman, wat moet ik doen met iemand die ik wil eren, iemand die ik een geweldige onderscheiding wil geven?' Haman denkt: 'Dat zal vast wel over mij gaan!' En hij komt met de prachtigste plannen. Maar wat blijkt? De koning heeft die nacht slecht geslapen en liet zich voorlezen uit de jaarboeken. En wat stond daarin? Dat Mordechai ooit het leven van de koning heeft gered, en dat hij daar nog nooit voor is beloond. 'Prima!' zegt de koning als Haman heeft geschilderd hoe iemand een geweldige onderscheiding kan krijgen. 'Ga jij maar naar Mordechai en geef hem die eer!' Haman weet niet wat hij hoort! Mordechai?! Hij kwam juist vragen of hij Mordechai mocht laten ophangen! En nu dit! Met een gezicht als een oorworm haalt hij Mordechai op, zet hem op het paard van de koning, doet hem een koninklijke mantel om, en loopt voor hem uit. Overal moet hij het uitroepen: 'Dit is wat de koning doet met iemand die hij eer wil bewijzen!' Na afloop gaat hij naar huis. En al snel wordt hij daar opgehaald voor de tweede maaltijd met de koningin. Haman en de koning, blijkbaar weten ze geen van beiden dat Esther een nicht is van Mordechai. Esther had haar afkomst ook geheim gehouden. Maar nu, nú kan dat niet meer. Want nú is het moment gekomen waar dit hele bijbelboek om draait. Hoofdstuk 7 is het uur van de waarheid. Nú gaat Esther pleiten voor haar volk, en het héle voortbestaan van het volk Israël hangt nu aan die éne zijden draad. En die éne zijden draad is dit pleidooi van Esther... De woorden die Esther gebruikt zijn heel nederig, maar juist daardoor des te meer indringend. Als de koning vraagt wat ze op haar hart heeft, zegt ze dit, vers 3: 'Als ik genade in uw ogen heb gevonden, koning, en als het de koning goeddunkt, dat men mij dan op mijn vraag mijn leven zal geven, en op mijn verzoek het leven van mijn volk. Want wij zijn verkocht, ik en mijn volk, om te worden weggevaagd, gedood en omgebracht. Zouden wij als slaven en als slavinnen verkocht zijn, dan zou ik hebben gezwegen, hoewel ook dan de tegenstander de schade voor de koning zeker niet zou kunnen vergoeden.'

2. Esther staat in een lijn van pleitbezorgers

Esther, zij pleit hier voor haar volk, zij sméékt om de redding van Israël. Zoals Mozes dat eerder deed, toen Israël nog maar nét een verbond met God had gesloten en vervolgens, binnen veertig dagen, al een gouden kalf maakte en daaromheen danste. Daar hebben we het vorige week over gehad. God zei: 'Mozes, Ik ga dit volk vernietigen! Ik maak jóú wel tot een groot volk.' Als God dát zegt, gaat Mozes pleiten voor het volk. Hij zegt: 'HERE, wat moeten de vijanden van Israël dan niet zeggen? De Egyptenaren,

ze zullen zeggen: Kijk die God heeft Zijn volk bevrijd om het te kunnen vernietigen.' Hij smeekt om het leven van het volk. En dan staat er, in Exodus 32: 14: 'Toen kreeg de HERE berouw over het kwaad dat Hij gesproken had Zijn volk te zullen aandoen.' De HERE wordt hier zó teer beschreven. God laat Zich zózeer in Zijn hart kijken... En hier is opnieuw iemand die pleit voor Israël: Esther. Ze heeft het gezegd tegen haar volksgenoten: 'Ik ga pleiten voor ons volk. Bid voor mij, vast voor mij, want het is

levensgevaarlijk. Kom ik om, dan kom ik om.' En dan, als de koning ernaar vraagt, komt het hoge woord eruit: 'Ik en mijn volk, wij zijn verkocht! Haman, hij heeft tienduizend talenten zilver gegeven om ons te mogen vermoorden, allemaal, op één dag, de 13e Adar. Koning, red ons toch...'

Mozes en Esther, allebei pleiten ze voor Israël. En zo laten zij iets zien van de grote Pleitbezorger, dat is Jezus. Jezus die pleit bij de Vader, voor Israël, maar ook voor de hele mensheid. Allereerst voor Israël, voor het volk van God, want Hij zegt in Mattheüs 15: 'Ik ben alleen maar gezonden naar de verloren schapen van het huis van Israël.' Maar daarna breidt de cirkel zich uit. 'Zo lief heeft God de hele wérelde gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet

verloren zou gaan, maar het eeuwige leven zou hebben.' Het is de mensheid voor wie Jezus pleit. Want die mensheid is verkocht, verkocht onder de zonde. Dat is wat Paulus zegt in Romeinen 7: 'Ik ben verkocht onder de zonde.' Maar hoezo zijn we dan verkocht, door wie zijn we verkocht? Misschien klinkt het raar, maar we zijn verkocht door onszelf!

We zeggen het toch zo? Als je bijvoorbeeld een mooie auto ziet, dan zeg je: 'Ik zag die auto en ik was verkocht!' Dan zit je al vast, met je ziel, aan die auto. En dat gaat je geld kosten, veel geld. Zo verkopen wij onze ziel aan de duivel. Dat is de kern van de zonde. Dat je je ziel niet langer hecht aan God, maar aan ál het moois van deze wereld. 'Ik was verkocht...' Ja, zo is het. Als God niet meer op nummer 1 staat, maar op nummer 1 staat je eigen carrière. Of jouw lichaam, je mooie koppie en je spieren waar alles om draait. Of je verslaving aan pornografie, waardoor je hele leven onder druk komt te staan. Of je bent verkocht, inderdaad... aan een auto. Maar God zij dank! Jezus, Hij wéét het, en precies dáárvoor is Hij gekomen. Om te pleiten voor de verkochte mensheid. Om die verkochte mensheid vrij te kopen, niet met geld, maar met bloed. Dat is wat Petrus schrijft in 1 Petrus 1: 18. Daar zegt hij dit (ik lees het even uit de Nieuwe Bijbelvertaling): 'U weet immers dat u niet met zoiets vergankelijks als zilver of goud bent vrijgekocht uit het zinloze leven dat u van uw voorouders had geërfd, maar met het kostbare bloed van Christus, als dat van een lam zonder smet of gebrek.'

'Wij zijn verkocht,' zegt Esther, 'verkocht om te worden weggevaagd, gedood en omgebracht.' Met die woorden schetst Esther niet alleen het lot van de Joden tóén, maar zij schetst ook het lot van de hele mensheid. Wij zijn in de handen gevallen van een mensenmoordenaar, een rover: de boze, de satan. Maar God zij dank: Iemand pleit voor ons, iemand heeft dat pleidooi ook kracht bij gezet met Zijn eigen leven: 'Kom Ik om, dan kom Ik om.' En Hij kwám om! Hij gáf Zichzelf als een Lam, op Golgotha. En daarmee kocht Hij ons, Hij kocht ons vrij. 'Als een roos, geplukt en weggegooid, droeg U de straf en dacht aan mij.'

3. Gods reddingsplan gaat tóch door!

Vérkocht en gékocht, in die paar woorden is de wereldgeschiedenis getekend. Het reddingsplan van God, dat gaat door! De boze probeert het op allerlei manieren te dwarsbomen. Hij verleidt het volk Israël om een gouden kalf te maken en het volk is zó verkocht. Het zou zómaar ten onder gaan, als Mozes niet voor het volk had gepleit. God ís doorgegaan met Israël. Want uit dát volk zou de Messias voortkomen. En daarom móést het plan van Haman ook wel mislukken. Als Israël vernietigd zou zijn, had de Verlosser, de Zoon van David, niet

geboren kunnen worden, dan zou Gods reddingsplan vastgelopen zijn. Maar God láát Zijn plan niet vastlopen! En de Messias is gekomen: Jezus, het Lam van God.

En daarna, hoe is het daarna verder gegaan met het reddingsplan van God? Was het volk Israël daarna eigenlijk nog nodig? Heeft het nú nog een plek in het plan van God? Dat is waar we op deze Israëlzonntag bij stilstaan. Daarom hebben we gelezen uit Romeinen 11. Paulus zegt: 'Je kunt dat reddingsplan van God vergelijken met een olijfboom. God is begonnen met Zijn goede werk in deze wereld, Hij heeft een verbond gesloten met de mensen: met Adam en Eva, met Noach, met Abraham. Dat zijn de wortels van de olijfboom. Uit Abraham is het volk Israël voortgekomen, dat zijn de takken van de olijfboom. En nu is Jezus gekomen. Jezus, de Messias, al zó lang aangekondigd door God Zelf. De Messias, over wie de profeten gesproken hebben. Maar wat is er gebeurd? Het grootste deel van het volk Israël heeft Jezus verworpen, het gelooft niet in Jezus. En dáárdoor, zegt Paulus, omdat het grootste deel van Israël Jezus heeft verworpen, dáárdoor is het Evangelie naar de niet-Joden gegaan, naar de heidenen. Zó is dat reddingsplan van God gelopen: het móést wel vastlopen in Israël, om uit te waaieren naar alle volken.

Historisch is dat ook inderdaad zo gegaan: de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem werd zwaar vervolgd. En daarom vluchtten de Joodse christenen de hele wereld over, en zo brachten ze het Evangelie naar al die andere volken.

Paulus zegt: 'Het is alsof er van die olijfboom heel veel takken zijn weggebroken: Joden die hun eigen Messias hebben verworpen. En tegelijk zijn er juist andere takken in die boom ingeplant: dat zijn de christenen uit andere volken.'

Maar is de rol van Israël dan uitgespeeld? 'Nee', zegt Paulus, 'God heeft Israël niet verworpen. Ik ben toch zelf ook een Israëliet, uit de stam van Benjamin?' God heeft een déél van de Joden, een klein deel, zicht gegeven op Jezus als Verlosser. Nog steeds is dat een klein deel, de Messiasbelijdende Joden. 'Maar', zegt Paulus, 'er is nóg iets. Die takken die zijn weggebroken, die nu op de grond liggen, die kan God opnieuw op die boom enten.'

'Want', zegt Paulus in vers 25, 'ik zal jullie een geheim vertellen: er is voor een deel verharding over Israël is gekomen, tótdat de volheid van de heidenen is binnengegaan.' Dus als er uit al die andere volken een volheid van mensen tot geloof in Jezus gekomen is, dan houdt die verharding over Israël op!

Vers 26: 'En zo zal héél Israël zalig worden, (dus niet alleen die paar takken die nog over waren aan de boom, nee, héél Israël) zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen.' Merk je dat? Dit is een heel hoopvolle tekst! Dit is een belofte die nog vervuld moet gaan worden! En dan gaat Paulus verder in vers 28: 'Zij (de Joden) zijn weliswaar wat het Evangelie betreft vijanden (vijanden van God, omdat zij niet geloven in Jezus) vanwege u (zodat het Evangelie naar alle volken kon stromen), maar wat de verkiezing betreft geliefden vanwege de vaders. Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk.' Oftewel: wat betreft het Evangelie zijn de Joden vijanden van God, maar wat betreft hun roeping, wat betreft Gods verbond met hen zijn het geliefde kinderen van God.

Dat klinkt héél dubbel! En het is ook dubbel. En het lijkt wel of wij als christenen héél moeilijk kunnen leven met deze spanning. De éne groep christenen hemelt Israël op, en zegt bijna dat Israël ook wel zonder Jezus kan leven. Terwijl dat niet zo is! En de andere groep christenen zegt: 'Het volk Israël staat nu op dezelfde hoogte als alle andere volken, de rol van Israël is uitgespeeld.' maar hier zegt Paulus: 'Nee, de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk.' Daar komt God nóóit op terug! Israël heeft nog wel dégelijk een plaats in Gods reddingsplan.

4. In dat reddingsplan hebben kerk én Israël een plaats

Wat is dan die plaats? Dat zegt Paulus in de volgende verzen, in vers 30-32. Daar staat dit: 'Zoals ook u (christenen uit de volken) immers voorheen God ongehoorzaam was, maar nu ontferming verkregen hebt door hun ongehoorzaamheid, (door Israëls ongeloof ging het Evangelie de wereld in) zó zijn ook zij nu ongehoorzaam geworden, opdat ook zij door de ontferming die u

bewezen is, ontferming zouden verkrijgen.' Wat bedoelt Paulus? Veel Joden verzetten zich tegen Jezus, en daardoor ging het Evangelie naar de andere volken. Maar als in die andere volken steeds meer mensen gaan geloven, dan zal dat bij de Joden een keer ten goede geven, een keer naar Jezus toe. 'Want (vers 32) God heeft hen allen in hun ongehoorzaamheid opgesloten om Zich over allen te ontfermen.'

Is de rol van Israël dus uitgespeeld? Totaal niet! Er ligt nog een geweldige belofte voor dat volk! Het Evangelie is vanuit Israël de wereld ingegaan, en het zal als een zegenrijke boemerang weer bij dat volk terugkomen. Waarom? Omdat het volk Israël zo goed is? Beter dan andere volken? Nee, omdat God geen berouw krijgt van Zijn roeping, de roeping waarmee Hij Israël geroepen heeft. In Israël laat God Zijn trouw zien! Dat is waar álles om draait: in Israël toont God Zijn trouw. Uiteindelijk komen we dus bij elkaar: Joden en niet-Joden, we zullen sámen Jezus vereren. Daarom zijn we als kerk onopgeefbaar verbonden met het volk Israël. Als je nu dit hele reddingsplan van God voor ogen ziet, dan ga je ook een aantal dingen begrijpen. Kijk, waarom christenen worden vervolgd in deze wereld, - 340 miljoen christenen worden vervolgd – waarom dat is, dat kun je begrijpen. Natuurlijk wil de satan het rijk van God kapot maken. Maar waarom de Jodenvervolgung? Door de eeuwen heen. Waarom de holocaust? Wat voor belang heeft de satan erbij om het volk Israël nú nog te willen uitroeien. De Messias is toch al gekomen? Israël hééft zijn rol toch al vervuld? Het antwoord ligt in dat reddingsplan. Uiteindelijk komt het Evangelie terúg bij het volk Israël, en zó zal de trouw van God schitteren, in Israël en in álle volken! En dát is wat de duivel wil voorkomen, dat God Zijn reddingsplan kan voltooien. De duivel gunt God Zijn eindoverwinning niet. En daarom háát hij christenen én Joden. Maar... God is er óók nog.

En temidden van de meest vreselijke Jodenvervolgung aller tijden, de Tweede Wereldoorlog, liet God zien dat Hij leeft en dat Hij regeert. Het gebeurde in Bulgarije en het is een verhaal dat als twee druppels water lijkt op Esther 7. Wat gebeurde er in Bulgarije? Aan het begin van de oorlog was Bulgarije neutraal. Maar de oorlog kwam dichterbij en Bulgarije moest kiezen. Op 1 maart 1941 trad het land toe tot de As-mogendheden, het koos voor Duitsland. Alleen: Duitsland eiste dat Bulgarije mee zou gaan vechten tegen Rusland, Operatie Barbarossa. Maar de Bulgaren wilden absoluut niet vechten tegen het Russische broedervolk. Uiteindelijk zei Hitler: 'Oké, jullie hoeven niet mee te vechten tegen de Russen. Jullie krijgen een uitzonderingspositie. Op één voorwaarde: dat jullie alle Joden uitleveren: 48.000 Joden.' En de Bulgaarse regering zei: 'Dat is goed.' De Bulgaarse Joden werden verkocht. Al 2000 jaar woonden ze in Bulgarije. Maar nu was hun lot bezegeld... Op 9 en 10 maart 1943 was het zover. Alle Joden werden bijeengedreven op schoolpleinen en in pakhuizen. De laatste voorbereidingen werden getroffen om hen allemaal naar het buitenland te deporteren. Maar toen, opeens, kwam er protest. Allerlei mensen en groepen kwam in opstand: de Heilige Synode van de Bulgaars-Orthodoxe Kerk, en ook artsen, advocaten, journalisten, geestelijken, intellectuelen, communisten, doodgewone burgers, en ook politici. Het meest belangrijk werd de plaatsvervangend voorzitter van het parlement: Dimitar Peshev. Hij startte een petitie waarin hij van de premier éíste dat de deportaties zouden worden stopgezet. De deportatietreinen stonden al klaar aan de grens. Maar onder enorme druk van Dimitar Peshev trok de regering het bevel in om de Joden te deporteren. Wat was het gevolg? Geen enkele Jood die zich tijdens de Tweede Wereldoorlog op Bulgaars grondgebied bevond werd omgebracht omdat hij Joods was. 48.000 levens werden gered. Dimitar Peshev was de Esther van Bulgarije.

God gaat door met Zijn reddingsplan. Mensen die verkocht zijn, koopt Hij vrij. Hij heeft het volk Israël vrijgekocht, Haman heeft het volk niet kunnen vernietigen. Hij heeft de mensheid vrijgekocht aan het kruis van Golgotha. Het heeft Hem álles gekost, álles. Maar Zijn plan gaat door. Niet de boze heeft het laatste woord, maar de HERE van de hemelse legermachten. Houd dat vast! En houd het voor ogen: ok al ben je vérkocht wanneer je al het moois van de wereld ziet, je bent gékocht en je bent betaald met het bloed van Christus. Eér Hem met je leven! Eér Hem met alles wat je hebt! Aanbid Hem en leef! Amen.